

Art egipci

Codi: 100575

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'Art	OB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Montserrat Claveria Nadal

Correu electrònic: montserrat.claveria@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

A Determinar Pds

Heriberto Abruña Martí

Ana Belen Villalonga Gordaliza

Prerequisits

No n'hi ha. És recomanable, però, tenir nocions d'anglès, francès i italià per tal de poder consultar la bibliografia especialitzada.

Objectius

L' objectiu del present curs consisteix en fer una aproximació a l'art de l'Antic Egipte.

Acabat el curs, l'estudiant haurà de ser capaç de:

1. Reconèixer, caracteritzar i identificar funcions de les obres d'art més importants.
2. Situar-les correctament en el seu context històric-cultural.
3. Dominar la terminologia i el vocabulari propis de l'assignatura.
4. Interpretar la iconografia i el simbolisme de les obres.

Competències

- Analitzar amb esperit crític, a partir dels coneixements adquirits, l'obra d'art en les seves diferents facetes: valors formals, significat iconogràfic, tècniques i procediments artístics, procés d'elaboració i mecanismes de recepció.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Reconèixer l'evolució de la imatge artística des de l'antiguitat fins a la cultura visual contemporània.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els creadors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
3. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic en un determinat context cultural.
4. Analitzar una imatge artística i situar-la en el seu context cultural.
5. Aplicar els coneixements iconogràfics a la lectura de la imatge artística
6. Definir i explicar amb precisió un objecte artístic amb el llenguatge propi de la crítica d'art.
7. Distingir les tècniques i el procés d'elaboració d'un objecte artístic
8. Examinar una imatge artística i distingir-ne els valors formals, iconogràfics i simbòlics.
9. Explicar els mecanismes de recepció d'una obra d'art.
10. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
11. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.

Continguts

1. Introducció. Simbolisme en l'art egipci. Perspectives de gènere i llur plasmació en l'art egipci.
2. El Predinàstic.
3. Època Tinita (dins. I-II).
4. Regne Antic (dins. III-VI).
5. Regne Mig (segona meitat din. XI-din. XII).
6. Regne Nou (dins. XVIII-XX).

Metodologia

Sessions teòriques i pràctiques amb suport visual.

Anàlisi crítica d'imatges.

Eventuals conferències.

Orientació metodològica i bibliogràfica.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Assistència a classes teòriques y pràctiques	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Orientació metodològica i bibliogràfica	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Estudi i preparació de les proves escrites	68	2,72	
Lectures	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

Evidència 1: Examen parcial 1 (30%).

Evidència 2: Examen parcial 2 (30%).

Evidència 3: Lectura examen tipus test d'un llibre de lectura bàsic obligatori (20%).

Evidència 4: Activitat a escollir pel professor/a de la assignatura (20%)

IMPORTANT: S'ha d'obtenir un mínim de 4 en cadascuna de les evidències 1 i 2 (exàmens) per poder fer mitjançant la prova final.

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o professora informarà els estudiants (Moodle).

L'estudiant rebrà la qualificació de No avaluable sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

Només té dret a una recuperació - a la data fixada per la Gestió Acadèmica de la Facultat - l'alumnat suspès que s'hagi presentat a les evidències obligatòries. La nota màxima a aconseguir a la recuperació és 6.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació i no es podrà recuperar, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produueixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

AVALUACIÓ ÚNICA

Examen final 50%

Reseñas d'articles sobre gènere 30%

Lectura de llibre obligatori i examen test 20%

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat 3 Lectura i test	20%	8	0,32	1, 8, 9
Activitat 4 (a determinar)	20%	5	0,2	4, 8, 10
Examen parcial 1	30%	1,5	0,06	2, 5, 8, 9
Examen parcial 2	30%	1,5	0,06	1, 3, 4, 6, 7, 10, 11

Bibliografia

General - Egiptologia

LLOYD, Alan (ed.), *A Companion to Ancient Egypt*, 2 volums, Chichester: Wiley - Blackwel, 2014 (ed. original: 2010).

REDFORD, Donald (ed.), *The Oxford Encyclopedia of Ancient Egypt*, 3 volums, Oxford: Oxford University Press, 2001.

SCHULZ, Regina; SEIDEL, Matthias (eds.), *Egipto. El mundo de los faraones*. Colònia: Könemann, 2004 (ed. original alemanya: 2004, Königswinter: Tandem).

SHAW, Ian; NICHOLSON, Paul, *Diccionario Akal del antiguo Egipto*. Madrid: Akal, 2004 (ed. original anglesa: 1995, Londres: British Museum).

WILKINSON, Richard, *Egyptology today*, Cambridge: Cambridge University Press, 2008.

General - Art egipci

ALDRED, Cyril, *Arte egipcio en el tiempo de los faraones 3100-320 a. de C*, El mundo del arte 18, Barcelona: Destino, 1993 (ed. original anglesa: 1980, Londres: Thames & Hudson).

ALEGRE CARVAJAL, Esther, *El arte en el Antiguo Egipto*, Madrid: Ediciones J.C, 2006.

ALEGRE GARCÍA, Susana, *Arte en el antiguo Egipto. Claves para su interpretación*. Conca: Alderabán, 2013.

DAVIS, Whitney Vivian, *The Canonical Tradition in Ancient Egyptian Art*, Cambridge - Nova York - Port Chester - Melbourne - Sydney: Cambridge University Press, 1989.

DONADONI, Sergio, *El arte egipcio*, Fundamentos 160, Madrid: Istmo, 2001 (ed. original italiana: 1981, Torí: Unione Tipografica-Editrice Torinese).

ESTRADA LAZA, Fernando, *Entender y amar el arte egipcio*, Barcelona: Crítica, 2012.

FISCHER, Henry, *L'écriture et l'art de l'Égypte ancienne*, París: Presses Universitaires de France, 1986.

HARTWIG, Melinda (ed.), *A Companion to Ancient Egyptian Art*, Chichester: Wiley - Blackwell, 2015.

LALOUETTE, Claire, *L'art figuratif dans l'Égypte pharaonique. Peintures et sculptures*, Champs 326, París: Flammarion, 1996.

LECLANT, Jean (dir.), *El mundo egipcio. Los faraones*. 3 volums. Madrid: Aguilar, 1978-80 (ed. original francesa: 1978-80, París: Gallimard).

MANNICHE, Lise, *El arte egipcio*, Alianza forma 141, Madrid: Alianza, 1997 (ed. original francesa: 1994, París: Flammarion).

MICHALOWSKI, Kazimierz, *El arte del antiguo Egipto*, Madrid: Akal, 1991 (ed. original francesa: 1968, París: Éditions Lucien Mazenod).

MOLINERO POLO, Miguel Ángel; SOLA ANTEQUERA, Domingo (coords.), *Arte y sociedad del Egipto antiguo*. Ensayos 171. Madrid: Encuentro, 2000.

ROBINS, Gay, *Proportion and Style in Ancient Egyptian Art*, Londres: Thames & Hudson, 1994.

ROBINS, Gay, *The Art of Ancient Egypt*, Londres: British Museum, 2008 (ed. original: 1997).

SCHÄFER, Heinrich, *Principles of Egyptian Art*, Oxford: Griffith Institute, 1986 (ed. original alemana: 1919, Leipzig: J. C. Hinrichs).

SMITH, William Stevenson, *Arte y arquitectura del antiguo Egipto*. Madrid: Cátedra, 2008 (ed. original anglesa: 1958, Harmondsworth: Penguin Books).

VALDESOGO MARTÍN, María Rosa, *El arte egipcio. Cómo interpretar y comprender la obra plástica del antiguo Egipto*. Madrid: Dilema, 2011.

WILKINSON, Richard, *Magia y símbolo en el arte egipcio*, Alianza forma 148, Madrid: Alianza, 2003 (ed. original anglesa: 1994, Londres: Thames & Hudson).

WILKINSON, Richard, *Cómo leer el arte egipcio. Guía de jeroglíficos del antiguo Egipto*, Barcelona: Crítica, 2004 (ed. original anglesa: 1992, Londres: Thames & Hudson).

ZIEGLER, Christiane; BOVOT, Jean-Luc, *Art et archéologie. l'Égypte ancienne*, París: École du Louvre - Réunion des musées nationaux -La Documentation française, 2001.

Específica - Art egipci

ARNOLD, Dieter, *The Encyclopedia of Ancient Egyptian Architecture*, Londres: I. B. Tauris, 2003 (ed. original alemana: 1994, Zuric: Artemis & Winkler).

BAINES, John, *Visual and Written Culture in Ancient Egypt*. Oxford: Oxford University Press, 2007.

DAVIS, Whitney Vivian, *Masking the Blow. The Scene of Representation in Late Prehistoric Egyptian Art*. California Studies in the History of Art 30, Berkeley - Los Ángeles - Oxford: University of California Press, 1992.

DODSON, Aidan; IKRAM, Salima, *The Tomb in Ancient Egypt. Royal and Private Sepulchres from the Early Dynastic Period to the Romans*. Londres: Thames & Hudson, 2008.

EDWARDS, Iorwerth Eiddon Stephen, *Las pirámides de Egipto*, Barcelona: Crítica, 2003 (ed. original anglesa: 1961, Harmondsworth: Penguin Books).

HAWASS, Zawi (dir.), *Tesoros de las pirámides*, Barcelona: Librería Universitaria, 2003 (ed. original anglesa: 2003, Vercelli: White Star).

HAWASS, Zawi, *The Lost Tombs of Thebes*. Londres: Thames & Hudson, 2009.

HODEL-HOENES, Sigrid, *Life and Death in Ancient Egypt. Scenes from Private Tombs in New Kingdom Thebes*, Ithaca, N.Y.: Cornell University Press, 2000 (ed. original alemana: 1991, Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft).

LEHNER, Mark, *Todo sobre las pirámides*, Barcelona: Destino, 2003 (ed. original anglesa: 1997, Londres: Thames & Hudson).

LURSON, Benoît, *Lire l'image égyptienne. Les "Salles du Trésor" du Grand Temple d'Abou Simbel*, París: Geuthner, 2001.

MEKHITARIAN, Arpag, *Egyptian Painting*, Ginebra: Skira, 1978 (ed. original: 1954).

REEVES, Nicholas; WILKINSON, Richard, *Todo sobre el Valle de los Reyes*, Barcelona: Destino, 1999 (ed. original anglesa: 1996, Londres: Thames & Hudson).

RUSSMANN, Edna, *Egyptian Sculpture: Cairo and Luxor*. Londres: British Museum, 1989.

TEFNIN, Roland (ed.), *La peinture égyptienne ancienne. Un monde de signes à préserver*, Monumenta Aegyptiaca 7, Brussel·les: Fondation Égyptologique Reine Élisabeth, 1997.

VOLOKHINE, Youri, *La frontalité dans l'iconographie de l'Égypte ancienne. Cahiers de la Société d'Égyptologie* 6, Ginebra: Société d'Égyptologie, 2000.

WEEKS, Kent (dir.), *El Valle de los Reyes. Las tumbas y los templos funerarios de Tebas*, Barcelona: Librería Universitaria, 2002 (ed. original anglesa: 2001, Vercelli: White Star).

WILKINSON, Richard, *Los templos del antiguo Egipto*, Barcelona: Destino, 2002 (ed. original anglesa: 2000, Londres: Thames & Hudson).

WILKINSON, Richard, *Todos los dioses del antiguo Egipto*, Madrid: Oberon, 2003 (ed. original anglesa: 2003, Londres: Thames & Hudson).

Programari

No es necessita cap programari específic.